

3T – Radostné pláče a vítězné vítání

Vzpomínky Aloisie Weinfurterové, rodačky ze samoty Dupanda u Klatov

Děšť ustává. To sama obloha vyjasňuje tvář, aby shlédla!

Slyšíte? Náměstí ztichlo. Z dálky od horažďovické silnice bouří ohlas radostného volání, letí ulicemi, hřímá, blíží se, blíží....

Úzkou uličkou hustého davu lidí zvolna jede malé zelenavé auto s bílou vlajkou a v autě v záplavě bílých šeráků první americký voják v našem městě.

Parlamentář!

Tisíce rukou mávají mu vstříc, bílé šátky vlají i stírají slzy nenadálého radostného pláče a vítězné volání nese jasná ozvěna po klatovském náměstí od štítu ke štítu, do všech příbytků, po celém městě.

Malý jeep s bílou hvězdou zastavil před radnicí. Parlamentář vystupuje, ale paže občanů jej berou v náručí, vyzdvihují a na ramenou vnášejí do radnice....

Všecko množství lidu zůstalo na náměstí, opět našem. Již se mu nebudeme vyhýbati, jak jsme dělávali o nacistických slavnostech. Nebude již po něm za zpěvu zpupných písní pochodovati Hitlerjugend, ani Wehrmacht, nevidíme již po něm přecházející dlouhé, smutné řady uvězněných Čechů v doprovodu bezcitných strážů, nevidíme u obchodů dlouhé fronty českých žen často marně čekajících na chudé příděly....

Lidé hledí k radnici, kde se vyjednává. Před radnicí malé zelenavé podivné vojenské auto s bílou pěticípou hvězdou, jitřenkou svobody v našem městě. Mnozí je hladí, mnozí s úsměvem opakují divné, nezvyklé jeho jméno.

Z balkonu radnice volají některé občany. Spěchají, všichni jsou tu a zástup jim ochotně uvolňuje cestu.

Před radnici předjíždějí auta, z některých vystupují Němci. Přijela i německá žena s děckem v náručí. Vešla volně do radnice, za chvíli se vrátila a zmizela mezi lidmi na náměstí.

Z auta vystoupila Němkyně s bílým praporkem v ruce. Proč se ta žena tak chvěje? Div jí praporek nevyklouzne z rukou. Žena chvátá, běží k radnici, ale byla již poznána. Je to německá úřednice – a slyší za sebou do dveří svého asyly pravdivou, strašlivou obžalobu: „Zlá, je zlá, má na svědomí lidské životy.“

„Pozor, pozor! Má zbraň!“ Volají občané z balkonu radnice a ukazují na chodník, kde se mihl Němec v zelenavém plášti. Vyběhl, utekl z radnice. Lidé kolem něho ve zmatku prchají, ale odvážný jeden občan chytil zpupného výtržníka zezadu a vyrval mu za pomoci nebojácných z rukou karabinu.

„Děti, domů!“ starají se dospělí, ale děti se nebojí nebezpečí, ony by tak rády viděly, až se z radnice vrátí parlamentář!....

Již je večer, sestra Božena se stará o děti. „Vždyť jsme ještě neobědvali,“ a všichni se diví, že si celý den nikdo ani nevzpomněl na jídlo. Co bude k večeři? Jsou brambory, je i mouka, i trochu omastku. Mohou být bramborové placičky. Sváteční jídlo. Bude i zrnková káva!

Teta Božena připravuje večeři, ale děti ji co chvíli volají, aby šla k oknu, do pokoje, aby pohlédla, jak strážé přivázejí do věznice nacisty....

Posloucháme rozhlas svobodné Plzně. Volá Škodováky k první bráně, na stráž! Stará se, aby se strážé na noc teple oblékly.

Praha! Nešťastná Praha! Tam ještě Frank a gestapo. Německé tanky jedou ku Praze, Praha volá na pomoc hloubková letadla. Volání o pomoc z pražského rozhlasu urychlilo dlouho připravované povstání a Praha se slavně brání.

Ulicemi Klatov volně přecházejí neozbrojení němečtí vojáci. Jsou to ranění v obvazech. Jest viděti v doprovodu vojáků i německé ošetřovatelky. Jim nikdo neublíží.

Na náměstí přicházejí nové a nové hloučky lidu, chtějí se dočkat vjezdu prvního vítězného oddílu amerických spojeneckých vojsk. Májové šero se ostýchavě vkrádá do ulic, z jejichž oken svítí, hoří a kvetou bílé, červené a modré barvy. Zahrady voní šeříkem, na nebi vycházejí první bílé hvězdy....

Nikdo nedbal za nedělního jitra dne 6. května vlahého deště, ale spěchal do ulic přeplněných lidem z celého klatovského kraje. Tenhle hubený, vetchý děda přišel pěšky až z Kvášlic. Vyšel z domova ještě před půlnocí, aby za prvního úsvitu spatřil americké vojáky, přátele.

Ohromné zelenavé pancéře s pěticípou bílou hvězdou zaplňují půli rozlehlého náměstí a zástupy procházejí uličkami mezi nimi a zdraví se se spojeneckými vojáky.

Pozdravy, úsměvy, stisky rukou a květy, jaké blahé dorozumění!

Jsme v bezpečí, jako za hradbami v ochraně pancéřů. Tu jich stojí řada podél potoka u trati. Pod starými obry topoly tu stojí s úsměvem bílé pěticípé hvězdy jako ohromní zelenaví brouci. Odpočívají po nesmírných dálkách cesty přes moře a bažiny, rozvalinami hořících měst, přes hory mrtvých, za tmy a bouří, za nářku a proklínání. Chladným pancéřovým obrům by se chtělo spat a zapomenouti nad hladinou říčky v maličké zemi ve stínu vysokých stromů, v šelestu jejich lesklého listí. Kruté kovové spáry pásů by pomalu rezivěly, slzy deště by smyly stopy krve. Val rozpadlých tanků by se stal historií hradních zřícenin. Vyprávěl by příštím věkům o konci krvavé doby, o bílých květech, které padaly z rukou osvobozeného lidu na jejich studená čela. Vyprávěly by o českých vesnicích, z jejichž domů vybíhaly ženy a podávaly na uvítanou vojákům na tanky talíře buchet a koláčů – a neznámí, válkou unavení vojáci rozuměli ženám, jejich podivné řeči tlumočené radostným úsměvem očí zalitých slzami díků, rozuměli ženám, jež vysazovaly své děti na boky obludných vozů, aby osmahlí vojáci z hvězdnaté země sevřeli na chvíli ve svých rukou drobnou dětskou ruku jako vzkaz požehnání českých matek dětem vojáků daleko za cizími zeměmi, daleko za cizím mořem....

Městem projíždějí nové oddíly vojska. Nezastavují se však, jejich vozy hřmí, až se chvějí silnice a domy podél nich, vojáci mávají osvobozenému lidu, ukazují k severu a volají: „Plzen, Praga, Plzen, Praga!“

Zdroj: Kniha V tom jsme žili, autorka Aloisie Weinfurterová